

Uppföljning av pilotverksamheten för bedömning av reell kompetens (REKO)

Uppföljning av pilotverksamheten för bedömning av reell kompetens (REKO)

Universitets- och högskolerådet, juni 2021

Kontaktperson: Sara Ahlstedt

Uppdragets diarienummer: 01681-2020

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se www.uhr.se.

Innehåll

Förord	4
Sammanfattning	6
Om pilotverksamheten för bedömning av reell kompetens (REKO).....	8
Om uppföljningen av pilotverksamheten.....	11
Resultat från den uppföljande enkäten	13
Uppföljning av pilotverksamheten på lärosätet	13
Etablerad struktur för bedömning av reell kompetens vid lärosätet .	15
Vägledning och information om reell kompetens	19
Bedömningsärenden för reell kompetens	21
Samverkan med andra lärosäten om bedömning av reell kompetens	25
Systemstöd för validering av reell kompetens.....	27
Validering av utländsk akademisk utbildning med ofullständig dokumentation.....	28
Övriga kommentarer	28
Bilaga 1: Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Universitets- och högskolerådet.....	30
Bilaga 2: Uppföljningsenkät till lärosäten som deltog i pilotverksamheten för bedömning av reell kompetens	43

Förord

UHR samordnade 2016–2018 på regeringens uppdrag en pilotverksamhet för att stödja högskolor och universitet att skapa varaktiga strukturer och samarbeten kring bedömning av reell kompetens. Verksamheten syftade till att arbeta fram en struktur som efter pilotens slut skulle kunna användas för lärosätenas verksamhet med bedömning av reell kompetens för behörighet och tillgodoräknande. Pilotverksamheten engagerade ett stort antal personer på 23 lärosäten och det utarbetades fram metoder, modeller och samarbeten för att effektivisera och höja kvaliteten på bedömning av reell kompetens. Den avslutades i december 2018 då lärosätena också slutrapporterade sina resultat. UHR tog fram en sammanfattande rapport 2019.

UHR har nu fått i uppdrag av regeringen att följa upp och redovisa resultatet av de deltagande lärosätenas fortsatta arbete med bedömning av reell kompetens utifrån den struktur som etablerades och det arbete som gjordes inom ramen för pilotverksamheten. I den här rapporten presenterar UHR resultatet av den uppföljningen.

Pilotverksamheten syftade till att integrera reell kompetens-arbetet i lärosätenas ordinarie verksamhet och uppmuntrade till samarbete mellan lärosätena i frågor som rör reell kompetens. Uppföljningen visar att majoriteten av de deltagande lärosätena har fortsatt att integrera arbetet i sin ordinarie verksamhet och att den samverkan med andra lärosätena som startades i och med pilotverksamheten också i de flesta fall har etablerats som en naturlig del av lärosätenas arbete.

Lärosätena efterlyser en nationell samordning i frågan om reell kompetens, något UHR har erfarenhet av genom sitt samordningsuppdrag för validering av yrkeskunskaper för tillträde till yrkeslärarutbildningen. Sedan pilotverksamheten avslutades 2018 har frågorna om validering och reell kompetens lyfts fram som viktiga instrument för så väl det livslånga lärandet och individens karriärväxling som för Sveriges behov av kompetensförsörjning. Detta är tydligt inte minst i relation till den senaste arbetsrättsreformen.

UHR menar att lärosätena genom sitt arbete med bedömning av reell kompetens för behörighet och tillgodoräknande har möjlighet att bidra ännu mer till utvecklingen av det livslånga lärandet. Ett tydligare uppdrag till lärosätena skulle kunna underlätta prioriteringen av deras arbete med reell kompetens.

Eino Örnfeldt
Generaldirektör, UHR

Sammanfattning

Universitets- och högskolerådet (UHR) fick 2016 i uppdrag att samordna en pilotverksamhet med syfte att etablera en varaktig struktur för stöd till lärosätenas arbete med bedömning av reell kompetens (REKO) för behörighet till studier och tillgodoräknande. 23 lärosäten deltog i pilotverksamheten som avslutades 2018 .

2021 fick UHR i uppdrag att göra en uppföljning av de deltagande lärosätenas fortsatta arbete efter pilotverksamhetens slut. Syftet var att undersöka om pilotverksamheten har skapat en hållbarhet i arbetet med reell kompetens och hur väl arbetet har integrerats i lärosätenas verksamhet. Eftersom Universitetskanslersämbetet (UKÄ) under budgetåret 2021 också hade ett regeringsuppdrag kopplat till reell kompetens undersökte myndigheterna möjligheter för samverkan men fann att det fanns få samordningsvinster.

Uppföljningen gjordes i form av en enkät som alla deltagande lärosäten svarade på. Denna rapport sammanfattar enkätsvaren.

Lärosätenas reflektioner visar att pilotverksamheten har bidragit till att skapa diskussioner inom de olika verksamheter som arbetar med reell kompetens, vilka har fortsatt efter pilotverksamhetens slut. Samtidigt lyfts att kunskapen om annan kompetens än den formella behöver förstärkas inom akademien som helhet. Lärosätena pekar även på att det är enklare att implementera en hållbar struktur för validering av behörighet till studier än för tillgodoräknande eftersom behörighetsprocessen styrs centralt på lärosätena medan tillgodoräknande ofta sker på fakultets- eller institutionsnivå.

Få lärosäten har gjort egna uppföljningar och utvärderingar av pilotverksamheten. Desto fler särskilda initiativ och utvecklingsprojekt har genomförts. Arbetet med reell kompetens har oftast integrerats i lärosätets ordinarie verksamhet och på ett antal lärosäten har pilotverksamheten efter sitt slut bidragit till att handläggningsordningar och riktlinjer tagits fram.

På flera lärosäten har pilotverksamheten resulterat i nya roller. De flesta deltagande lärosätena har även erbjudit sina medarbetare kompetensutveckling i REKO-frågor. Vägledningsfunktioner har utvecklats så att arbetet med reell kompetens tydligare knyter an till ordinarie vägledningsarbete och fler lärosäten har information på sina webbplatser för presumtiva och befintliga studenter som vill ansöka om REKO-bedömning.

Under perioden 2019–2020 har cirka 8 000 ansökningar för bedömning av reell kompetens för behörighet till studier kommit in till de deltagande lärosätena. De flesta lärosäten har dock inte tillgång till statistik över antal REKO-ansökningar för tillgodoräknande. Många olika personalkategorier vid varje lärosäte är involverade i bedömning av reell kompetens, inklusive ämnessakkunnig akademisk personal. Någon formell "bedömningsbank" för bedömda ärenden finns inte på något lärosäte, men flera lärosäten framför en önskan om att en nationell sådan ska upprättas. En handfull andra lärosäten anser att en bedömningsbank är ett steg mot att standardisera något som inte bör standardiseras.

Alla deltagande lärosäten har samarbetet med andra lärosäten runt generella REKO-frågor efter pilotverksamhetens slut. Totalt nämns sju etablerade valideringsnätverk som varit aktiva under åtminstone delar av den undersökta perioden. Majoriteten av lärosätena har också samverkat med andra lärosäten runt bedömningsärenden.

Ungefär hälften av lärosätena använder ett IT-system i arbetet med reell kompetens men majoriteten uttrycker att de saknar ett adekvat systemstöd. Snarare än ett nytt system önskar de då att något av de system som redan finns, till exempel Valda eller NyA, utvecklas.

Sju av tio lärosäten som ingick i det delprojekt i pilotverksamheten som syftade till att utarbeta en valideringsprocess för utländsk akademisk utbildning med ofullständig dokumentation, så kallad bedömning utan dokumentation (BUD), accepterar BUD-bedömning för antagning till studier. Under åren 2019–2020 har totalt en ansökan om BUD-bedömning behandlats.

Flera lärosäten önskar en nationell samordning av arbetet med reell kompetens. De lyfter även fram att knappa resurser kan göra det svårt att utveckla möjligheterna i REKO-verksamheten.

Om pilotverksamheten för bedömning av reell kompetens (REKO)

UHR fick i regleringsbrevet för budgetåret 2016 i uppdrag att bidra till en varaktig struktur för lärosätenas bedömning av reell kompetens (REKO). Efter en revidering av regleringsbrevet ändrades uppdraget till att samordna en pilotverksamhet med syfte att etablera en varaktig struktur för stöd till universitets och högskolors arbete med bedömning av reell kompetens, och till lärosätenas samarbete i fråga om bedömningen.

Pilotverksamheten skulle genomföras med utgångspunkt i det förslag till kriterier som UHR den 15 september 2016 lämnade till Regeringskansliet.

Verksamheten, som inleddes 2016, skulle bedrivas till och med slutet av 2018. Den struktur som pilotverksamheten resulterade i skulle från och med 2019 kunna användas av de deltagande lärosätena till stöd för verksamheten med bedömning av reell kompetens.

Projektmedel utlystes i mars 2017 för fyra delprojekt:

- Information och IT-stöd
- Riktlinjer, organisation och roller
- Samverkan mellan lärosäten
- Validering av utländsk slutförd akademisk utbildning, där fullständig utbildningsdokumentation saknas

Såväl statliga universitet och högskolor som enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda vissa examina bjöds in att delta i pilotverksamheten. I projektmedelsutlysningen betonades vikten av samverkan mellan lärosäten.

23 lärosäten deltog i pilotverksamheten varav 9 deltog i mer än ett projekt. Totalt genomfördes 19 projekt. Projektmedel betalades ut från och med september 2017; drygt 26,5 miljoner kronor beviljades 2017 och knappt 25 miljoner kronor 2018.

Tabell 1. Lärosäten som ingick i pilotverksamheten uppdelat på delprojekt

Delprojekt	Lärosäten
1. Information och IT-stöd – information till målgrupper och systemstöd	Chalmers tekniska högskola Högskolan Dalarna Kungliga Tekniska högskolan, KTH Linnéuniversitetet Malmö universitet Umeå universitet
2. Riktlinjer, organisation och roller – kompetenshöjande åtgärder, utbildningsinsatser och insatser för att stödja förändringsarbete	Högskolan Dalarna Högskolan i Gävle Högskolan i Jönköping Karlstads universitet Linnéuniversitetet Luleå tekniska universitet, LTH Lunds universitet Malmö universitet Mittuniversitetet Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU Valideringsnätverk Väst ¹ Umeå universitet
3. Samverkan mellan lärosäten kring metoder, modeller och bedömggrupper	Chalmers tekniska högskola Göteborgs universitet Högskolan i Borås Karolinska institutet, KI Kungliga Tekniska högskolan, KTH Linköpings universitet Lunds universitet Umeå universitet Uppsala universitet Örebro universitet
4. Validering av utländsk slutförd akademisk utbildning, där fullständig utbildningsdokumentation saknas	Chalmers tekniska högskola Högskolan i Borås Högskolan i Jönköping Linnéuniversitetet Lunds universitet Stockholms universitet Valideringsnätverk Väst

Följande nio lärosäten ingick i fler än ett delprojekt:

- Chalmers tekniska högskola
- Högskolan Dalarna

¹ Valideringsnätverk Väst består av Chalmers tekniska högskola, Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Högskolan i Halmstad, Högskolan i Jönköping, Högskolan i Skövde och Högskolan Väst.

- Högskolan i Borås
- Högskolan i Jönköping
- Kungliga Tekniska högskolan, KTH
- Linnéuniversitetet
- Lunds universitet
- Malmö universitet
- Umeå universitet

Eftersom Valideringsnätverk Väst ingick i fler än ett projekt deltog även Göteborgs universitet, Högskolan i Halmstad, Högskolan i Skövde och Högskolan Väst i fler än ett projekt genom sitt deltagande i nätverket.

Pilotverksamheten redovisades till Regeringskansliet i mars 2019 genom slutrapporten *Pilotverksamheten för bedömning av reell kompetens (REKO)*².

² Se <https://www.uhr.se/globalassets/uhr.se/om-uhr/avslutade-uppdrag/uhr-pilotverksamheten-for-bedomning-av-reell-kompetens-ink.pdf>.

Om uppföljningen av pilotverksamheten

I regleringsbrevet för budgetåret 2021 fick UHR i uppdrag att följa upp och redovisa resultatet av de 23 deltagande lärosätenas fortsatta arbete med bedömning av reell kompetens för behörighet och tillgodoräknande utifrån den struktur som etablerades och det arbete som gjordes inom ramen för pilotverksamheten (se bilaga 1).

Uppföljningen gjordes genom en enkät (se bilaga 2) som UHR skickade till de 23 lärosäten som ingick i pilotverksamheten. Alla deltagande lärosätena svarade på enkäten.

Frågorna formulerades i samråd med en tillfälligt sammansatt referensgrupp som bestod av personer på UHR som alla har många års erfarenhet av frågor som rör reell kompetens. Eftersom Universitetskanslersämbetet (UKÄ) under budgetåret 2021 också hade ett regeringsuppdrag kopplat till reell kompetens undersökte myndigheterna möjligheterna för samverkan. Det bedömdes dock att det fanns få gemensamma beröringspunkter mellan uppdragen och därför få samordningsvinster.

I enkäten ombads lärosätena att beskriva hur arbetet med reell kompetens har fortsatt åren 2019–2020, det vill säga efter pilotverksamhetens slut. Frågorna i enkäten avsåg bedömning av reell kompetens dels i samband med prövning om behörighet till studier, dels i samband med tillgodoräknande. Frågorna var både kvantitativa och kvalitativa och lärosätena ombads i sina svar utveckla och förklara det arbete som gjorts och sättet det hade gjorts på. Syftet med frågornas utformning var att undersöka om pilotverksamheten skapat en hållbarhet i arbetet med reell kompetens och om arbetet har integrerats i lärosätenas verksamhet.

Enkäten bestod av totalt 37 frågor och var indelad i åtta områden:

1. Uppföljning av pilotverksamheten på lärosätet (fyra frågor)
2. Etablerad struktur för bedömning av reell kompetens vid lärosätet (åtta frågor)
3. Vägledning och information om reell kompetens (åtta frågor)
4. Bedömning av ärenden (sju frågor)
5. Samverkan med andra lärosäten runt bedömning av reell kompetens (fyra frågor)

6. Systemstöd för validering av reell kompetens (en fråga)
7. Validering av utländsk akademisk utbildning med ofullständig dokumentation (fem frågor; besvarades endast om lärosätet ingått i det projekt under pilotverksamheten som syftade till att utarbeta en valideringsprocess för utländsk akademisk utbildning med ofullständig dokumentation)
8. Övriga kommentarer (en fråga)

Resultat från den uppföljande enkäten

Uppföljning av pilotverksamheten på lärosätet

Få uppföljningar och utvärderingar men desto fler särskilda initiativ och utvecklingsprojekt

Få lärosäten har gjort uppföljning eller utvärdering av pilotverksamheten efter dess slut. Där det ändå gjordes skedde det inom specifika satsningar. En utvärdering gjordes till exempel av Linköpings universitet och Örebro universitet inom det så kallade läkar-REKO. En annan gjordes av Valideringsnätverk Väst av nätverkets deltagande i det delprojekt som syftade till validering av utländsk slutförd akademisk utbildning där fullständig utbildningsdokumentation saknas.

52 procent, eller tolv lärosäten, rapporterar särskilda initiativ eller utvecklingsprojekt med avstamp i pilotverksamheten. Det handlar dels om flera mindre initiativ, så som att handläggningsordningar har tagits fram, att nya roller eller tjänster har etablerats eller att projekt för att införa nya strukturer eller processer har sätts. Dels rapporterar flera lärosäten om att samarbeten utökats inom olika valideringsnätverk. Valideringsnätverk Väst har till exempel skrivit en överenskommelse för samarbete där ledningen för de sju deltagande lärosätena har åtagit sig att samarbeta kring reell kompetens. Den avser bland annat att i möjligaste mån arbeta på liknande sätt på nätverkets lärosäten, verka för att bedöma på så lika sätt som möjligt och samverka kring processer och valideringsmetoder samt implementering av REKO-arbetet. De lärosäten som ingår i nätverket har också möjlighet att godta varandras bedömningar och bedömningsunderlag.

Några mer genomgripande särskilda initiativ har också tillkommit som resultat av pilotverksamheten. Bland annat har KTH etablerat en fokusgrupp för validering som löpande arbetar med att förbättra samarbeten, processer och information både internt och externt. Lärosätet har också skapat ett forum för bedömning av reell kompetens som fungerar som ett stöd till de personer vid KTH som arbetar med validering av olika slag. Man har även förbättrat diarieföringen vilket har gjort det lättare koppla samman ärenden och därför också skapat större möjligheter att ta fram statistik.

Malmö universitet påpekar i sitt svar att lärosätet arbetade aktivt med frågor rörande reell kompetens redan innan pilotverksamheten startade och att deltagandet främst innebar extra resurser som gjorde att universitetet kunde arbeta ännu mer aktivt med frågorna. Det mesta som genomförts efter pilotverksamhetens slut fanns därför med i implementeringsplanen från början. Bland det kan lyftas fram att kartläggande samtal eller intervjuer, i de fall de genomförs med en sökande, spelas in. Ljudfilen kan, tillsammans med kartläggarens sammanfattning och andra handlingar i ärendet, stödja bedömning och beslut. Ett annat exempel är att de som ansöker om validering av reell kompetens för behörighet i ämnet matematik får stöd i form av uppgifter som den sökande löser och resonerar kring. Detta resonemang spelas in av sökanden själv och hjälper till att synliggöra den sökandes matematiska kunskaper och färdigheter. Ett tredje exempel är den tidslinje som utarbetas inför varje antagningsomgång som tydliggör när i tiden olika faser inträder och olika funktioner på lärosätet är aktiva i valideringsprocessen. Enligt Malmö universitet har tidslinjen visat sig vara viktig för samarbetet mellan antagning, kartläggningsfunktion, fakulteternas bedömningsfunktion och antagningsnämnd. Slutligen har åtta medarbetare med olika funktion inom valideringsprocesser vid Malmö universitet och en projektledare från Lunds universitet deltagit i ett studiebesök vid Université de Bretagne Occidentale i Brest, Frankrike för ett utbyte kring arbetssätt och metoder för validering av reell kompetens.

Lärosätenas reflektioner runt pilotverksamheten

Ungefär en tredjedel av lärosätena rapporterar att de har reflekterat runt resultatet av pilotverksamheten på lärosätet på sätt som inte enbart rör vad som har uppnåtts och utförts. I stället handlar det om till exempel diskussioner som har uppstått på grund av pilotverksamheten.

Några lärosäten nämner att kunskapen om annan kompetens än den formella behöver förstärkas. Det lyfts även upp under rubriken Övriga kommentarer sist i rapporten, där bland annat ett lärosäte kommenterar att det tidigare rådande tankesättet, där enbart formell kompetens räknades, skiljer sig markant från det tankesätt som uppmuntrar till att erkänna reell kompetens, vilket kan vara en utmaning.

Flera lärosäten menar att pilotverksamheten har bidragit till diskussioner inom de verksamheter som arbetar med reell kompetens, till exempel antagningsorganisation. De anser också att en stor behållning av pilotverksamheten är dels den ökade kunskapen om reell kompetens, dels den dialog som påbörjats mellan olika lärosäten.

Ett lärosäte redogör för hur det vid varje nätverksträff och även vid interna gruppmöten reflekterar i gruppen runt vad som kan bli tydligare i arbetet med reell kompetens och vilka svårigheterna är. Man resonerar också om vilka krav på den sökande som kan anses vara skäligen och hur mycket vägledning som är rimligt i förhållande till en sökande på en utbildning.

Ett annat lärosäte har sett att majoriteten av dem som beviljats reell kompetens och blir antagna klarar sina studier bra. Det är vanligt att dessa studenter har överbetyg. Samtidigt pekar man i samma lärosätes svar på att det kan uppstå missar i kommunikationen med sökande, särskilt utländska, när lärosätet förklarar vad som krävs för en ansökan om reell kompetens. Risker är då att den sökande får för stora förhoppningar.

En reflektion som görs av flera lärosäten är att det är enklare att implementera en struktur för validering för behörighet än för tillgodoräknande. Anledningen är att behörighetsprocessen styrs centralt på lärosätet medan tillgodoräknanden ofta sker på fakultets- eller institutionsnivå.

Slutligen lyfter ett lärosäte upp att det på grund av ett relativt litet antal ansökningar inte har upplevt ett behov av ett förändrat arbetssätt, och därför uppfattar att pilotverksamhetens genomslagskraft varit ganska marginell.

Etablerad struktur för bedömning av reell kompetens vid lärosätet

Arbetet med reell kompetens är oftast integrerat i ordinarie verksamhet

Sju lärosäten svarar i den uppföljande enkäten att REKO-arbetet var integrerat i den ordinarie verksamheten innan pilotverksamheten startade och att de därför inte integrerat arbetet vidare efter pilotprojektets slut.

Nio lärosäten redogjorde dock för att arbetet med reell kompetens integrerades vidare i lärosätets verksamhet efter att pilotverksamheten avslutats. Som nämnts gäller det i högre grad bedömning för behörighet än för tillgodoräknande. Man nämner att frågorna som rör reell kompetens genom pilotverksamheten fick mer utrymme, vilket gjort att de på olika sätt implementerats i det dagliga arbetet, fått tydligare struktur och mer bredd och djup.

Utöver detta uppger 82 procent av de lärosäten som anser att de har integrerat arbetet med reell kompetens i sin dagliga verksamhet (totalt 18 lärosäten) att integrationen skett såväl inom lärosätets administration som på institution och bland akademisk personal.

Exempel på integrering inkluderar att en projektledare som ledde arbetet med pilotverksamheten vid ett lärosäte nu vidareanställts för fortsatt arbete med utveckling och implementering av valideringsprocesser samt handläggning av valideringsärenden för tillgodoräkning. På ett annat lärosäte har en utbildningsområdesledare på ledningsnivå utsetts, som ska ha särskilt ansvar för livslångt lärande.

På Malmö universitet har ett rektorsbeslut pekat ut vikten av att arbetet med, och processerna kopplade till, bedömning av reell kompetens ska ingå som en naturlig del i lärosätets verksamhet. Lärosätet lyfter fram i sitt enkätsvar att rektorsbeslutet underlättar REKO-arbetet. En universitetsgemensam samordnings- och kartläggningsfunktion har inrättats, flera antagningshandläggare har specialiserat sig på REKO-ansökningar och ett enhetsöverskridande team av antagningshandläggare, kartläggare och universitetsgemensam samordnare handlägger och kartlägger inför bedömning och beslut. Varje fakultet har en valideringssamordnare, vilka i sin tur möts i en referensgrupp för att utbyta kunskap. Valideringssamordnarna arbetar för att REKO-bedömning naturligt ska uppfattas som en del av bedömarnas (lärare/examinatorer/kursansvariga) arbete. Samtidigt pekar man på att det finns utmaningar, till exempel att de flesta lärare bedömer reell kompetens relativt sällan och att varje fakultet och ibland institution fungerar olika och därför måste hitta egna system för hur uppdraget synliggörs och finansieras inom utbildningsanslaget.

Högskolan i Skövde har dels tydliggjort vilka roller inom lärosätet som ansvarar för och arbetar med vad gällande reell kompetens, dels tillsatt en arbetsgrupp där kartläggare, bedömare och beslutsfattare är representerade. Gruppen träffas när det finns ärenden att bedöma och har även kontakt med övriga lärosäten inom Valideringsnätverk Väst. Kartläggare och beslutsfattare deltar i kurser och konferenser om reell kompetens och utbildar i sin tur bedömare i samband med att en bedömare gör sin första bedömning. Att den här strukturen nu är så integrerad i lärosätets organisation har lett till att en annan typ av dialog förs kring reell kompetens än tidigare. Till exempel har examensordningen för magister/masterexamen förändrats som för att

förtydliga att studenter som blir behöriga genom reell kompetens kan ta ut examen på avancerad nivå, även om de inte har en kandidatexamen.

Vissa lärosäten har inte integrerat REKO-arbetet i den ordinarie verksamheten i samma omfattning. Ett lärosäte svarar att integrationsarbetet är på gång men tar tid. Ytterligare ett lärosäte förklarar i sitt svar att även om viss integration har skett så har arbetet med reell kompetens inte förändrats nämnvärt genom pilotverksamheten och man pekar på att personerna som var lärosätets representanter i pilotprojektet inte finns kvar i organisationen, att bristande resurser är ett hinder för att bygga upp en struktur samt att i delar av organisationen kan en brist på incitament utgöra en faktor som hindrar vidare integration.

Pilotverksamheten har delvis resulterat i handläggningsordningar och riktlinjer

På frågan om projektet har resulterat i en handläggningsordning eller liknande för reell kompetens svarade 30 procent av lärosätena (7 lärosäten) att så hade skett, 22 procent (5 lärosäten) att en handläggningsordning eller liknande redan funnits innan deltagandet i pilotverksamheten och 48 procent (11 lärosäten) att de saknar handläggningsordning.

Vidare uppgav 39 procent av lärosätena (9 lärosäten) att pilotverksamheten har resulterat i riktlinjer för validering av reell kompetens för behörighet till studier, 26 procent (6 lärosäten) att sådana riktlinjer fanns innan lärosätet deltog i pilotstudien och 35 procent (8 lärosäten) att riktlinjer saknas.

Av lärosätena anger 26 procent (6 lärosäten) att pilotverksamheten har resulterat i riktlinjer för validering av reell kompetens för tillgodoräknande, 30 procent (7 lärosäten) att riktlinjer redan fanns före deltagandet och 44 procent (10 lärosäten) att riktlinjer saknas på lärosätet.

Hur pilotverksamheten påverkat roller vid lärosätet

Av de deltagande lärosätena har 15 stycken en huvudsamordnare för reell kompetens. Övriga 8 anger att det antingen inte har prioriterats, att behovet inte är tillräckligt stort och att arbetet sköts inom existerande funktioner eller man ännu inte hunnit inrätta en sådan roll men antingen diskuterar eller planerar att göra så.

På nära 40 procent av lärosätena (9 stycken) har pilotverksamheten resulterat i nya roller. Olika roller nämns men någon typ av

valideringssamordnare eller valideringsansvarig har inrättats på sex lärosäten. Andra nyinrättade roller som nämns är kartläggare, bedömare, beslutsfattare, valideringshandläggare, valideringsvägledare och olika arbetsgrupper.

Vid övriga lärosäten har pilotverksamheten inte resulterat i nya roller. Flera lärosäten förklarar det med att nödvändiga roller redan fanns före eller upprättades under pilotverksamheten. Ett lärosäte påpekar också att det bedöms att befintliga och redan utarbetade strukturer och roller bör användas för att reell kompetens ska utgöra en inarbetad del av lärosätet som håller över tid. Några lärosäten uppger att behovet inte har funnits eller att nya roller inte har prioriterats.

De flesta lärosäten har erbjudit kompetensutveckling efter pilotverksamheten

Kompetensutveckling för de medarbetare på lärosätet som är involverade i arbetet med reell kompetens har erbjudits av majoriteten av de deltagande lärosätena efter pilotverksamhetens slut. Det handlar dels om formellt organiserat internt lärande så som seminarier och workshops för lärosätets medarbetare, dels om det slags kompetensutveckling som uppstår när olika funktioner arbetar tillsammans runt en fråga. Flera lärosäten nämner också att det arbete som görs inom de olika valideringsnätverken innebär en kontinuerlig kompetensutveckling för de medarbetare som deltar.

REKO-medarbetare på flesta lärosäten har även deltagit i konferenser, kurser och seminarier utanför det egna lärosätet. Det handlar om poänggivande kurser, som Skolverkets uppdragsutbildning Validering i praktiken, en kurs om 7,5 högskolepoäng som ges av Linnéuniversitet och Linköpings universitet. Några lärosäten svarar också att medarbetare deltagit Skolverkets onlineutbildning Valideringsarbete i teori och praktik – en introduktion. Vidare uppger fyra lärosäten att de deltog i de konferenser och seminarier som UHR genomförde genom det EU-finansierade projektet Recognition of Prior Learning (RPL)³.

Chalmers tekniska högskola lyfter fram att den anser att den kunskapsresa som alla inblandade i pilotverksamheten har gjort är viktigast. Medarbetare har efter pilotverksamhetens slut deltagit i flera utbildningar och seminarier, inklusive RPL. Deltagande i internationella valideringskonferenser i länder som Skottland och Kroatien har gett medarbetarna intressanta jämförelser gällande synen på reell kompetens i andra länder. Chalmers beskriver resultatet som en mer öppen hållning till validering på lärosätet med tillgång till fler

³ Se <https://www.uhr.se/en/start/about-the-council/what-uhr-does/projects/rpl-in-practice-project/> och rapporten *Recognition of Prior Learning in Practice: Putting policies to work – experiences from two years of peer learning* (UHR 2021).

valideringsverktyg och olika sorters underlag. Chalmers upplever också att i takt med att informationen om validering blir mer tillgänglig och känd ökar antalet ärenden. Lärosätet får därmed fler ärenden att arbeta med och lära sig av.

Vägledning och information om reell kompetens

Vägledarfunktioner har delvis utvecklats efter pilotverksamhetens slut

De flesta lärosäten uppger att arbetet med reell kompetens nu tydligare knyter an till ordinarie vägledningsarbete och drygt hälften har fortsatt att utveckla sina vägledarfunktioner inom reell kompetens efter pilotverksamhetens slut. Kunskapen om reell kompetens har ökat bland vägledare på många lärosäten och förmågan att vägleda REKO-ärenden har ökat. Det kan handla om att nya vägledartjänster tillsatts men också om att mer stöd ges till studie- och karriärvägledare av till exempel valideringssamordnare. Några lärosäten lyfter fram att de på lärosätet tydliggjort att vägledning är viktigt för valideringsprocessen och att kunskapen för att ge ett bra stöd till de personer som ansöker behöver stärkas. Ett lärosäte svarar att det blivit mer självklart för alla vägledare att informera om hur sökande ansöker om reell kompetens. Ett annat exempel är ett lärosäte där den centrala studie- och karriärvägledaren nu svarar på valideringsfrågor, vilket inte skedde tidigare.

Stockholms universitet upplever att efter pilotverksamheten besitter den centrala vägledarfunktionen mer kunskap om hur den kan arbeta med reell kompetens och har insett vikten av professionens roll i arbetet. Kunskapen har följt med in i vägledningssamtal med presumtiva och befintliga studenter. Genom att informationen om reell kompetens har blivit tydligare på universitetets webbplats är det lättare för vägledarna att utgå från den information som finns där i samtal med personer som vill validera sin kompetens. På lärosätet upplever man att information om möjligheten att få sin kompetens prövad lyfts mer naturligt än innan pilotverksamheten startade.

På knappt hälften av lärosätena har vägledarfunktionen inte fortsatt att utvecklas efter pilotverksamhetens slut, men flera av dem uppger att de redan tidigare hade ett väl utarbetat och kunnigt vägledarstöd i REKO-frågor. Ett lärosäte svarar dock att det finns en tendens att se vägledning av reell kompetens som en särskild uppgift på lärosätet snarare än att det knyter an till den ordinarie vägledningen. Ett annat lärosäte uppger att den vägledning som erbjuds är den som tillhandahålls via universitetets webbplats.

Tillgänglig information till sökande och befintliga studenter

Av de deltagande lärosätena svarar 15 stycken (65 procent) att pilotverksamheten resulterat i att det finns information på lärosätets webbplats för sökande som vill ansöka om bedömning av reell kompetens för behörighet. Övriga lärosäten hade redan information på sin webbplats innan pilotverksamheten.

På 13 lärosäten (56 procent) resulterade pilotverksamheten i att information finns på lärosätets webbplats för befintliga studenter som vill ansöka om bedömning av reell kompetens för tillgodoräknande. Sex lärosäten (26 procent) uppger att informationen fanns före pilotverksamheten och tre lärosäten (13 procent) har ingen sådan information på sin webbplats.

Vad gäller om lärosätet delar en processbeskrivning över bedömningsverksamheten med sökande som vill ansöka om REKO-bedömning för behörighet uppger 13 lärosäten (57 procent) att pilotverksamheten resulterade i att en sådan processbeskrivning togs fram. På fem lärosäten (17 procent) fanns en processbeskrivning som delas med sökande sedan tidigare och på ytterligare fem saknas processbeskrivning. Bland de lärosäten som inte har en processbeskrivning för sökande av behörighet uppger majoriteten att det är ett pågående arbete att ta fram en sådan. I några fall har arbetet prioriterats ned på grund av coronapandemin.

Sju lärosäten (30 procent) delar sin processbeskrivning över bedömningsprocessen för befintliga studenter som vill ansöka om REKO-bedömning för tillgodoräknande med de ansökande studenterna. På sju andra lärosäten fanns en sådan sedan tidigare medan den saknas på nio (39 procent). De flesta lärosäten som inte har en processbeskrivning för ansökan om tillgodoräknande planerar att ta fram en. Ett lärosäte hänvisar till att det är kursansvarig institution som ansvarar för tillgodoräknande, varför det inte finns en central process att följa på lärosätet. Ett annat lärosäte uppger att det finns en stödmanual men att högskoleförordningens regelverk hindrar lärosätet från att använda den fullt ut och att den därför inte är aktuell att dela med studenter i dagsläget.

Bedömningsärenden för reell kompetens

De flesta lärosäten har bedömt ärenden för både behörighet till studier och för tillgodoräknande

Efter pilotverksamhetens slut har alla lärosäten bedömt REKO-ansökningar för behörighet till studier. 2019 bedömdes totalt 3 891 ansökningar⁴. Högskolan i Jönköping angav minst antal ansökningar (65 stycken) och Linköpings universitet flest (409 stycken). Tre lärosäten saknar statistik för 2019 och ingår därför inte det totala antalet. 2020 bedömdes totalt 4 067 ansökningar. Luleå tekniska universitet angav minst antal ansökningar (56 stycken) och KTH flest (494 stycken). Fyra lärosäten saknar statistik för 2020 och ingår därför inte det totala antalet.

Av de 23 lärosätena har 21 bedömt REKO-ansökningar för tillgodoräknande efter pilotverksamhetens slut. 2019 saknade 13 av dessa 21 lärosäten (62 procent) statistik över antal ärenden vilket gör det svårt att ringa in det totala antalet ansökningar. Av de lärosäten som förde statistik angav de flesta lärosäten att de under 2019 tagit emot relativt få ansökningar (mellan en och tjugo ansökningar per lärosäte). Undantagen var Malmö universitet som hade ca 165 ansökningar⁵ och Umeå universitet med 148. År 2020 saknade 11 av de 21 lärosätena (52 procent) statistik över ansökningar för reell kompetens för tillgodoräknande, men av de lärosäten som förde statistik tog sju lärosäten emot mellan en och femton ansökningar. Undantagen var Stockholms universitet som tog emot 45 ansökningar, Malmö universitet som tog emot ca 94⁶, Högskolan Dalarna som tog emot 135 och Umeå universitet som tog emot 191 ansökningar.

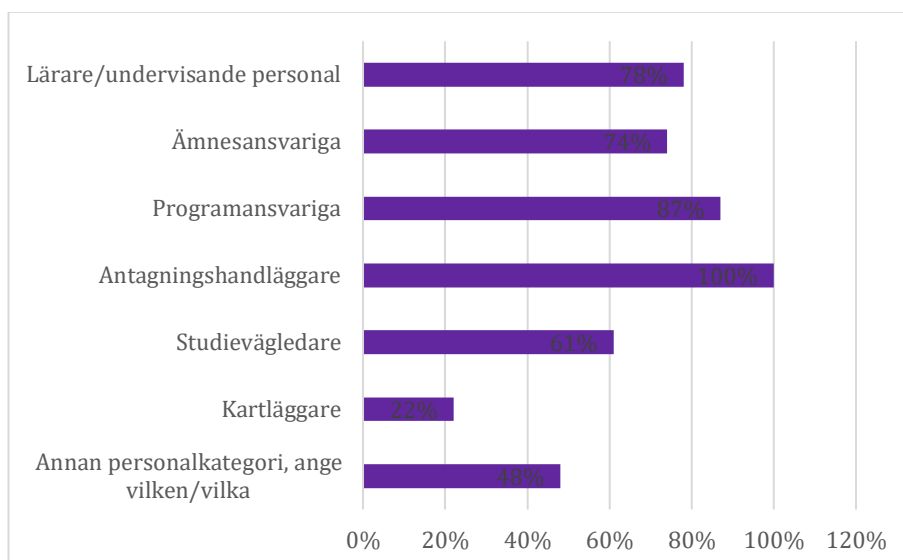
Flera personalkategorier är involverade i bedömning av reell kompetens
REKO-ärenden bedöms av flera personalkategorier på de lärosäten som deltog i pilotverksamheten. I tabell 2 visas de kategorier som är involverade i bedömning av ärenden för behörighet till studier. Lärosätena kunde välja flera alternativ.

Tabell 2. Personalkategorier som är involverade i bedömning för behörighet till studier.

⁴ Två lärosäten redovisade endast siffror för ht 2019. Det innebär att det totala antalet ansökningar med största sannolikhet är något högre.

⁵ Malmö universitet uppger att "vid uppskattning av hur många ansökningar om bedömning av reell kompetens som brukar inkomma under ett år svarar alla fyra fakulteterna 2-10 ansökningar, utom Fakulteten för lärande och samhälle som under 2019 fick 158 sådana ansökningar, och under 2020 88. Skillnaden är alltså stor fakulteterna emellan."

⁶ Se fotnot 4.

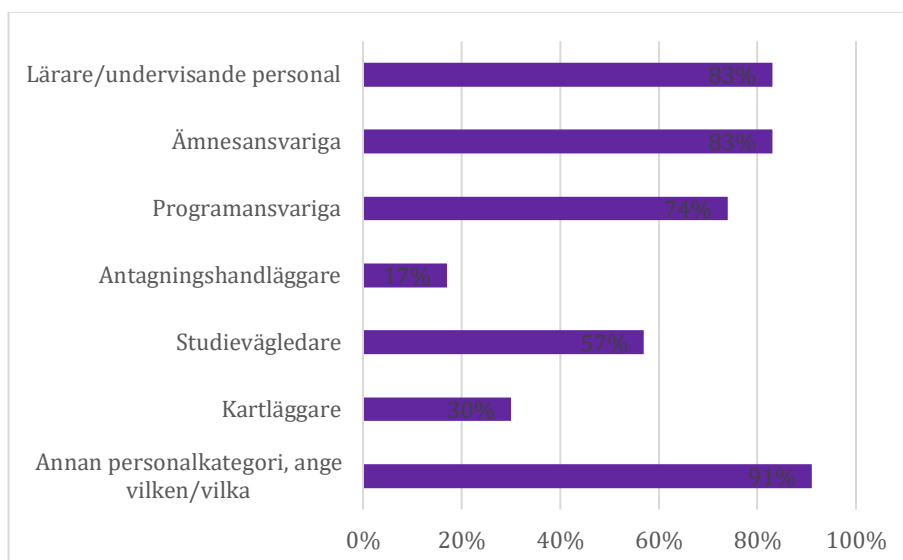

Under "Annan personalkategori" har ett antal tjänster som inte gavs som alternativ i enkäten nämnts:

- Administratörer
- Beslutsfattande chef
- Grundutbildningsansvarig
- Programhandläggare
- Samordnare för reell kompetens
- Studierektor
- Utbildningschef
- Utbildningshandläggare
- Utbildningskoordinator
- Utbildningsledare
- Valideringssamordnare

I tabell 3 visas de personalkategorier som är involverade i bedömning för tillgodoräknande. Även här kunde lärosätena välja flera alternativ.

Tabell 3. Personalkategorier som är involverade i bedömning för tillgodoräknande.

Också här har ett antal tjänster som inte gavs som alternativ i enkäten angetts under alternativet "Annan personalkategori":

- Administratör
- Avdelningschef
- Examenshandläggare
- Examinator
- Handläggare för tillgodoräknande
- Kurs- och studieadministratör
- Prefekt
- Programvägledare
- Studierektor
- Studievägledare
- Utbildningsadministratör
- Utbildningschef
- Utbildningshandläggare
- Utbildningskoordinator
- Utbildningsledare
- Utbildningssekreterare
- Utredare
- Valideringssamordnare

Ämnessakkunnig personal är ofta involverad i bedömning av reell kompetens

På 12 av de 23 lärosätena (52 procent) involveras alltid ämnessakkunnig akademisk personal (till exempel ämnesansvarig, programansvarig eller examinator) i bedömningsärenden av reell

kompetens för behörighet till studier. På åtta lärosäten (35 procent) involveras ämnessakkunniga endast vid svårare ärenden eller vid behov. På två lärosäten (7 procent) involveras inte ämnessakkunnig personal alls utan ärendena avgörs endast av antagningshandläggare.

Vad gäller bedömningsärenden av reell kompetens för tillgodoräknande involverar även här tolv lärosäten (52 procent) alltid ämnessakkunnig akademisk personal i ärendena. Fem lärosäten (22 procent) involverar ämnessakkunnig personal i normalfallet medan två (9 procent) gör så vid behov. Ett lärosäte angav att sådana bedömningsärenden "sker inom ramen för ordinarie verksamhet" men förklarade inte närmare på vilket sätt det påverkar om ämnessakkunniga involveras.

Åsikterna går isär om nyttan av "bedömningsbanker"

Inget lärosäte har upprättat någon formell "bedömningsbank" där genomförda bedömningar samlas för att skapa en kunskapsdatabas. De lärosäten som kommer närmast en sådan bank är Chalmers tekniska högskola och Umeå universitet som båda använder sig av lokala ärendehanteringssystem för bedömningsärenden för reell kompetens för tillgodoräknande, för att kunna söka fram om ett liknande ärende kommer in. Även Valideringsnätverk Västs sju lärosäten samarbetar runt insamling av ärenden som är tänkt att utgöra en kunskapsbank. Sex lärosäten anger vidare att de gör tjänsteanteckningar i NyA för att kunna spara information som kan återanvändas.

Majoriteten av lärosätena har dock något slags skriftlig sammanställning där de samlar bedömningsärenden för att det ska vara möjligt att gå tillbaka och se över tidigare bedömningar och bygga upp praxis. Denna sammanställning är oftast en Excellista som delas mellan relevanta handläggare. Finns någon sorts sammanställning är det främst över behörighetsärenden; det är mindre vanligt är att lärosäten dokumenterar tillgodoräknandeärenden.

Sex lärosäten anger att de inte har någon skriftlig sammanställning utan att bedömningsbanken består av dem som arbetar med REKO-bedömning. Ett lärosäte skriver till exempel att "genom att ha en grupp som arbetar gemensamt med bedömningar av reell kompetens så byggs en kompetensbank upp utan att det krävs en bedömningsbank av någon mer formaliserad art". Ett annat uppger att "'banken' består av att tillfråga samma programansvariga". Några av de lärosäten som inte samlar bedömningsärenden anser att en bedömningsbank är ett steg mot att standardisera något som inte bör standardiseras.

Samverkan med andra lärosäten om bedömning av reell kompetens

Alla lärosäten har samarbetat med andra lärosäten efter pilotverksamhetens slut

Efter pilotverksamhetens slut har alla lärosäten samarbetat med andra lärosäten. En klar majoritet har gjort det inom olika sorters nätverk. De nätverk som nämns i enkätsvaren är:

- Valderingsnätverk Mitt⁷
- Valideringsnätverk Norr⁸
- Valideringsnätverk Syd⁹
- Valideringsnätverk Väst¹⁰
- Ingenjörsnätverket¹¹
- REKO läkare¹²
- Nationellt Valideringsnätverk (NVN)

Inom nätverken sker erfarenhets- och informationsutbyte och gemensamma frågor diskuteras. Utöver detta uppger flera lärosäten att man tar direktkontakt med enskilda lärosäten i olika frågor och att utbyten runt metoder och arbetssätt även sker på detta sätt.

Valideringsnätverk Väst etablerades inför pilotverksamheten och har varit aktivt sedan dess. De sju deltagande lärosätena har skrivit en överenskommelse för samarbete. Där åtar sig lärosätenas ledningar att samarbeta runt reell kompetens. Nätverkets styrgrupp består av studieadministrativa chefer eller motsvarande som driver frågor gemensamt, till exempel frågan om systemstöd för REKO-bedömningar. Lärosätena har ett antal heldagsmöten per år och fokus ligger på kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. Arbetsgrupper skapas inom nätverket utifrån behov. Nätverkets arbete har inkluderat att ta fram standardiserade tjänsteanteckningar i NyA som förenklar förståelsen för de beslut som tagits, formuleringar av svar till sökande

⁷ I Valideringsnätverk Mitt ingår Uppsala universitet, Stockholms universitet, Kungliga Tekniska högskolan, Skandinaviska Kiropraktorhögskolan, Karolinska institutet, Sveriges lantbruksuniversitet, Mälardalens högskola, Södertörns högskola och Karlstads universitet.

⁸ I Valideringsnätverk Norr ingår Högskolan Dalarna, Högskolan i Gävle, Mittuniversitetet, Umeå universitet och Luleå tekniska högskola.

⁹ I Valideringsnätverk Syd ingår Blekinge tekniska högskola, Högskolan i Halmstad, Högskolan Kristianstad, Linnéuniversitetet, Lunds universitet, Malmö universitet och Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp.

¹⁰ I Valideringsnätverk Väst ingår Chalmers tekniska högskola, Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Högskolan i Halmstad, Högskolan i Jönköping, Högskolan i Skövde och Högskolan Väst.

¹¹ I Ingenjörsnätverket ingick initialt Chalmers tekniska högskola, Högskolan i Borås, Kungliga Tekniska högskolan och Linköpings universitet. Linköpings universitet ingår dock inte längre i nätverket.

¹² I REKO läkare ingick Göteborgs universitet, Karolinska institutet, Linköpings universitet, Lunds universitet, Umeå universitet, Uppsala universitet och Örebro universitet.

vid bifall/avslag på ansökan och utformning av gemensamma remissvar. Det har även, som nämndes tidigare, börjat byggas en bedömningsbank tillsammans där exempel på olika valideringsärenden samlas.

Valideringsnätverk Syd bildades 2020 och inkluderar också sju lärosäten. Nätverket har två möten per termin och inför mötena delar lärosätena ofta case med varandra som sedan diskuteras på mötet. Erfarenheter delas också mellan möten om man behöver rådgöra med en kollega.

Projektet REKO läkare, som riktade sig till de lärosäten som har läkarutbildning, fortsatte under 2019. Försök gjordes att hålla kontakten mellan lärosätena men sedan höstterminen 2020 sker endast samarbete genom att gemensamt överenskommen bedömningspraxis används av samtliga lärosäten. Samverkan runt beslutsfattande sker inte längre. Det finns fortfarande en gemensam diskussion, men lärosätena uppger att den inte är särskilt strukturerad.

Utöver detta har elva lärosäten (48 procent) utvecklat metoder, modeller eller material tillsammans med andra lärosäten efter pilotverksamhetens slut. Det handlar till exempel om mallar för tjänsteanteckning för tillträde och ett självskattningsformulär för studenter som ansöker om tillgodoräkning. Utöver det har de delat material mellan lärosäten och haft utbyten om arbetssätt och metoder.

Majoriteten har samverkat med andra lärosäten runt bedömningsärenden

De flesta, 18 lärosäten (78 procent), uppger att de har samverkat med andra lärosäten i bedömningsärenden sedan pilotverksamhetens slut. Elva har gjort det genom nätverk som tillkom genom pilotverksamheten och fyra genom andra sorters nätverk, till exempel Valideringsnätverk Syd. Tre lärosäten har samverkat med andra lärosäten runt bedömningsärenden utanför etablerade nätverk.

Andra lärosätens REKO-bedömningar beaktas men granskas

Lärosätena beaktar varandras bedömningar av reell kompetens men eftersom bedömningar för såväl behörighet som tillgodoräknande görs i förhållande till en specifik utbildning eller kurs och lärandemål i dess utbildnings- eller kursplan görs alltid en individuell prövning.

För behörighet svarar flera lärosäten att det krävs att det finns underlag så att lärosätet kan förstå hur bedömningen är gjord, till exempel tydliga i tjänsteanteckningar i NyA och information om vilka krav som bedömningen gjorts mot. Ett antal lärosäten uppger att sådan information ofta saknas. Ett lärosäte påpekar att lärosätena tolkar

högskoleförordningen olika vilket innebär att de bedömer reell kompetens på lite olika sätt. Vad gäller tillgodoräknande godtar flera lärosäten allt som är tillgodoräknat i Ladok.

Systemstöd för validering av reell kompetens

Ungefär hälften av lärosätena använder IT-system i arbetet med reell kompetens

Omkring hälften, 13 lärosäten, använder IT-system som stöd för valideringen av reell kompetens. Det innebär att på tio av de deltagande lärosätena är hanteringen av ärenden som rör valideringen av reell kompetens i huvudsak manuell.

De lärosäten som använder ett IT-system ombads beskriva vilket eller vilka system de använder. De flesta lärosäten arbetar i mer än ett system. Tio lärosäten nämner att de använder NyA, sex använder Ladok och fyra lärosäten använder sig av Valda. NyA-webben och W3D3 nämndes två gånger medan FileMaker, LiUdesk, ServiceDesk Plus och ValiWeb nämndes en gång var.

Det saknas ett adekvat systemstöd för arbetet med reell kompetens

Majoriteten av lärosätena uttryckte att de saknar ett adekvat systemstöd för arbetet med reell kompetens. De anser att ett sådant system skulle underlätta arbetet för medarbetare och att det skulle göra att presumtiva studenter som ansöker om behörighet skulle ha större möjlighet att bedömas på ett likvärdigt sätt av olika lärosäten. Några lärosäten nämner att de gärna ser att systemstödet innehåller en funktion för att spara information om ärenden, som en bedömningsbank, och att systemet även bör kunna användas för att göra uppföljningar och ta fram statistik på ansökningar och bedömningar.

Flera lärosäten framför också att snarare än att ett nytt system utvecklas bör något av de system som redan finns, till exempel Valda eller NyA, utvecklas vidare för att ge tillräckligt stöd till arbetet med reell kompetens. De är oroliga för att fler digitala system snarare stjälper än hjälper.

Validering av utländsk akademisk utbildning med ofullständig dokumentation

Endast en ansökan om BUD-bedömning har behandlats

Tio av de deltagande lärosätena ingick under pilotverksamheten i det projekt som syftade till att utarbeta en valideringsprocess för utländsk akademisk utbildning med ofullständig dokumentation. Sådana ansökningar innehåller en beskrivning av utbildningsbakgrunden som görs av UHR, en så kallad bedömning utan dokumentation (BUD).

Sju av lärosätena accepterar en BUD-bedömning för antagning till studier. Endast ett av lärosätena hade tagit emot en sådan ansökan under 2019–2020 och då bara totalt en ansökan. Den sökande antogs till lärosätet i detta fall.

Valideringsprocess för BUD-bedömning finns på fem lärosäten

Fyra lärosäten hade redan före pilotverksamheten en valideringsprocess som med en BUD-bedömning som grund leder till kompletterande studier. Ett lärosäte hade utvecklat en sådan process efter pilotverksamhetens slut. Några lärosäten arbetar med att ta fram en process medan ett lärosäte inte har prioriterat det eftersom det inte har haft några BUD-ansökningar. Ett lärosäte uppger att det i stället validerar kurs för kurs för studenter som har ofullständig dokumentation.

Övriga kommentarer

En nationell samordning av arbetet med reell kompetens önskas

Ett antal lärosäten vill se en större samsyn i arbetet med reell kompetens och önskar därför en nationell samordning av arbetet. De pekar på att det i dag bara finns möjlighet att samordna arbetet mellan lärosätena genom frivilligt sammansatta nätverk. Vem som bör ansvara för samordningen specificeras inte i de flesta kommentarerna, men ett lärosäte förslår att UHR bör få ett sådant uppdrag. I dag har UHR ett samordningsuppdrag rörande validering av yrkeskunskaper hos sökande till yrkesläroverutbildningen.¹³

En nationell bedömningsbank efterfrågas av vissa lärosäten

Flera lärosäten efterfrågar en nationell bedömningsbank för tillträde till studier. Som diskuterades under rubriken Åsikterna går isär om nyttan

¹³ Se <https://www.uhr.se/publikationer/publikationsbutiken/delredovisning-2019-av-samordningsuppdrag-gallande-validering-av-yrkeskunskaper/>.

av "bedömningsbanker" är dock inte alla lärosäten positiva till en sådan. De lärosäten som efterfrågar en bedömningsbank upplever att en bank skulle verka för mer enhetlig tillämpning av REKO-reglerna.

Variation av acceptans för icke-formella kunskaper inom akademien

Några lärosäten tog upp att det finns en variation av acceptans inom akademien vad gäller att pröva, bedöma eller erkänna icke-formella kunskaper. Det gäller kunskap på både gymnasial och akademisk nivå. På lärosätet kan man mötas av argumentet att bedömning av reell kompetens riskerar att urholka den traditionella utbildningens betydelse. Ett lärosäte kommenterar att tankesättet om reell kompetens skiljer sig markant från det tidigare, vilket märks till exempel i den centrala väglednings- och antagningsverksamhetens samarbete med andra funktioner, till exempel ämnessakkunniga bedömare. Då behöver man "ta det varsamt, berätta, förklara, hänvisa till tagna beslut och så vidare".

Knappa resurser gör det svårt att utveckla möjligheterna

Resurserna för att arbeta med valideringsfrågor beskrivs av vissa lärosäten som knappa. Ett antal lärosäten anser att lärosätena behöver ekonomiska incitament för att verkligen kunna utveckla möjligheterna att ta tillvara på sökandes och studenters reella kompetens. Antalet inkomna ansökningar är ofta relativt litet men i ett samhällsperspektiv väsentligt. Om finansieringen sviktar kan långsiktigheten påverkas.

Andra utmaningar

Det faktum att REKO-ärendena ofta är få och att det är svårt att förutse inom vilka ämnen ansökningar kommer att lämnas kan upplevas som en utmaning. Svårigheten ligger då i att upprätthålla en aktiv grupp av ämnessakkunniga.

Det kan också vara en utmaning för sökande att få fram intyg och andra adekvata underlag som kopplar till de relevanta lärandemålen som den sökande ska bedömas mot.

REGERINGEN

Utbildningsdepartementet

Regeringsbeslut

II:14

2020-12-17

U2020/05342

U2020/06608 (delvis)

U2020/06630

Universitets- och högskolerådet
Box 4030
171 04 Solna

Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Universitets- och högskolerådet

Riksdagen har för budgetåret 2021 beslutat om anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16, bet. 2020/21:UbU1, rskr. 2020/21:141).

Regeringen beslutar att följande ska gälla under budgetåret 2021 för Universitets- och högskolerådet.

VERKSAMHET

1 Mål och återrapporteringskrav

Validering av yrkeslärares kunskaper

Universitets- och högskolerådet ska samordna sådan validering av yrkeskunskaper som, i enlighet med förordningen (2010:2021) om tillträde till utbildning som leder till yrkeslärarexamen, är nödvändig för att bedöma om sökande till yrkeslärarytbildning uppfyller kraven på särskild behörighet för utbildningen. Myndigheten ska bl.a. besluta om och fördela medel till deltagande lärosäten till stöd när det gäller validering av yrkeskunskaper. Myndigheten ska i sitt uppdrag samverka med berörda lärosäten, Statens skolverk, Myndigheten för yrkeshögskolan och de olika yrkenas branscher.

Information om rekrytering och tjänstgöring inom Europeiska unionens institutioner

Universitets- och högskolerådet ska genomföra särskilda informationsinsatser för att öka kunskapen om vilka möjligheter till praktik och arbete som finns inom Europeiska unionens institutioner, byråer och organ samt om rekryteringsprocesserna för sådan praktik och

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-Post
u.registrator@regeringskansliet.se

Besöksadress
Drottninggatan 16

Telefax
08-24 46 31

sådant arbete. Myndigheten bör arbeta mer strategiskt för att nå ut till högskolestuderande och andra lämpliga målgrupper. För uppdraget disponerar myndigheten under 2021 högst 2 500 000 kronor från det på statsbudgeten under utgiftsområde 1 Rikets styrelse, för budgetåret 2021 uppförda anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information*, anslagspost 2.

Information om EU-samarbetet för lärare och skolledare

Universitets- och högskolerådet ska tillhandahålla utbildningar för lärare och skolledare i syfte att stärka EU-perspektivet i undervisningen. Uppdraget ska utföras med utgångspunkt i de aktiviteter som specificeras i den årliga handlingsplan som upprättas i samråd med berörda parter. Arbetet ska utformas på ett sådant sätt att deltagarna även efter avslutad utbildning ska bidra till ökad kompetens om Europeiska unionen bland kollegor. Utbildningsinsatser ska även riktas till kommuner som tidigare inte har deltagit i utbildningstillfällen. Myndigheten får även i uppdrag att inför Europadagen anordna en informationsaktivitet för att få skolor att uppmärksamma Europadagen. För uppdraget disponerar myndigheten under 2021 högst 2 500 000 kr från det på statsbudgeten under utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2021 uppförda anslaget 9:1 *Svenska Institutet för europapolitiska studier samt EU-information*, anslagspost 2.

Utbetalning av medel för stipendier

Universitets- och högskolerådet ska fördela medel till statliga universitet och högskolor för ersättning för sådana stipendier som avses i förordningen (2010:718) om stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter. Myndigheten ska även utbetala medel till vissa enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina. Myndigheten ska fördela medel till lärosätena läsårsvis. Som planeringsförutsättning ska gälla att lika mycket medel ska fördelas för vårterminen som för höstterminen. Myndigheten ska göra det möjligt för de lärosäten som tilldelas stipendiemedel att bevilja stipendier på upp till tre läsår.

Myndigheten ska redovisa hur fördelningen av medlen har gjorts och hur medlen har använts. Myndigheten ska vidare redogöra för de stipendiemedel som lärosätena har tilldelat studenter som är medborgare i en stat som enligt OECD/DAC kan vara föremål för bistånd. För de stipendiemedel som lärosätena har tilldelat dessa studenter ska myndigheten även redovisa statistik till Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) i enlighet med Sidas anvisningar.

Samordning av stipendiesamarbete

Universitets- och högskolerådet ska planera inför, implementera och samordna ett stipendieprogram i enlighet med paragraferna V i), V ii), V iii) och V iv) i det Memorandum of Understanding on the Cooperation in Education and Scientific Research (U2016/05048), som undertecknades den 12 juni 2017 mellan Sveriges minister för högre utbildning och forskning och Kinas utbildningsminister. I uppdraget ingår även att bidra till planeringen inför de möten som ska äga rum i den dialogmekanism som upprättas i enlighet med paragraf II i ovan nämnda Memorandum of Understanding.

Forum för internationalisering

Universitets- och högskolerådet ska 2021 vara ordförande i Forum för internationalisering.

Nationell korrespondent för referensram för högre utbildning

Universitets- och högskolerådet ska 2021 vara nationell korrespondent i nätverket för den övergripande europeiska referensramen för högre utbildning (QF-EHEA).

Genomförande av projekt med medel från Erasmus+

Universitets- och högskolerådet ska för Sveriges räkning genomföra det EU-finansierade projektet Recognition of Prior Learning in Practice (607050-EPP-1-2018-1-SE-EPPKA3-BOLOGNA) i enlighet med det avtal som ingåtts till följd av regeringens beslut (U2018/04385 [delvis] och U2019/01902). I uppdraget om genomförandet ingår bl.a. att ta emot EU-medel och återbetala ej använda medel, att skapa och underhålla en webbsida som rör projektet, att sprida resultaten av projektet på nätet och på Erasmus+ plattform och att bevaka att projektet genomförs i enlighet med avtalet.

Information om vägar till lärar- och förskolläraryrkena

Universitets- och högskolerådet ska genomföra en informationsinsats som tydliggör vägarna in i lärar- och förskolläraryrkena respektive lärar- och förskolläraryrkenutbildningarna. Insatsen ska omfatta såväl tillgängliga reguljära som kompletterande utbildningsalternativ. Insatsen ska bygga vidare på tidigare arbete som myndigheten genomfört och myndigheten ska samverka med andra relevanta myndigheter i arbetet.

Information för välavvägda studieval

Universitets- och högskolerådet ska återrapportera hur myndigheten samlar in och tillgängliggör information för att underlätta välavvägda val av studier.

3 Uppdrag

Utgiftsprognoser

Universitets- och högskolerådet ska redovisa prognoser för 2021–2024 vid nedanstående prognostillfällen. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Prognoserna lämnas i informationssystemet Hermes senast den

5 februari,
29 april,
30 juli, och
25 oktober.

Statistik och analys

Universitets- och högskolerådet ska till regeringen (Utbildningsdepartementet) redovisa och kommentera följande:

- Statistik över samtliga sökande i samband med sista ansökningsdag inför höstterminen 2021 respektive vårterminen 2022.
- Statistik över samtliga sökande och antagna i samband med urval 1 inför höstterminen 2021 respektive vårterminen 2022.
- En analys i fråga om utfallet av genomförd antagningsomgång, senast den 15 oktober 2021 för höstterminen 2021 och senast den 28 februari 2022 för vårterminen 2022. Analysen ska inkludera sökande och antagna som är skyldiga att betala anmälningavgift enligt förordningen (2010:543) om anmälningavgift och studieavgift vid universitet och högskolor.

Alla uppgifter ska i den mån det är möjligt redovisas könsuppdelade.

Intäkter och kostnader för högskoleprovet

Universitets- och högskolerådet ska följa upp och redovisa intäkter och kostnader för högskoleprovet 2020. Av redovisningen ska intäkterna och kostnaderna för myndigheten och varje universitet och högskola framgå. Det ska framgå vilka kostnader som påverkas av antalet anmälda eller antalet skrivande. Myndigheten ska redovisa uppdraget till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 29 mars 2021.

Nationella betygsdatabasen Beda

Universitets- och högskolerådet ska bygga ut den nationella betygsdatabasen Beda med utgångspunkt i förslaget i Statens skolverks förstudie om betygsdatabas för rätten till behörighetsgivande utbildning inom komvux (U2018/00129). Utbyggnaden ska göras med utgångspunkt i den förstudie om förutsättningarna att utöka Beda som Universitets- och högskolerådet gjort (U2018/04835). Myndigheten ska även utgå från den inriktning som anges och de medel som avsatts för genomförandet i budgetpropositionen för 2021. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 27 mars 2024.

Insatser för nationella minoriteter

Universitets- och högskolerådet ska följa upp, analysera och redovisa sina internt och externt riktade insatser, till exempel information till enskilda om utbildning, utifrån minoritetspolitikens mål. Uppdraget ska redovisas till Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget senast den 15 november 2021.

Uppföljning av pilotverksamhet om bedömning av reell kompetens

Universitets- och högskolerådet ska följa upp och redovisa resultatet av lärosätenas fortsatta arbete med bedömning av reell kompetens för behörighet och tillgodoräknande utifrån den struktur som etablerats och det arbete som gjorts inom ramen för pilotverksamheten för stöd till universitets och högskolors arbete med bedömning av reell kompetens (U2016/03868 och U2018/02953). Detta arbete ska ske i samarbete med universitet och högskolor samt med Universitetskanslersämbetet. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 31 juni 2021.

Jämställdhetsintegrering

Universitets- och högskolerådet ska fortsätta att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen (skr. 2016/17:10). Myndigheten ska senast den 1 september 2021 redovisa inriktningen för det fortsatta arbetet med jämställdhetsintegrering för åren 2022–2025.

Distansutbildning

Universitets- och högskolerådet ska genomföra en satsning för ökad kvalitet och genomströmning i distansutbildning vid universitet och högskolor. Syftet med satsningen är att ge ökad tillgång till högskoleutbildning och utveckla digitala verktyg för distansutbildning, men också att bidra till att stärka kompetensförsörjningen i hela landet. Projekten ska utveckla lärosätenas långsiktiga förutsättningar att erbjuda distansutbildning. Satsningen ska bygga vidare på erfarenheterna från tidigare satsningar på distansutbildningar.

Myndigheten ska i ett första steg ta fram modeller för hur distansutbildning med hög kvalitet kan erbjudas. För detta ändamål ska minst 7 500 000 kronor, av de 15 000 000 kronor som finns avsatta för detta ändamål på anslaget 2:2 *Universitets- och högskolerådet*, fördelas till lärosäten för kostnader för utvecklingsinsatser. I ett andra steg ska myndigheten utlysa medel till lärosätena för att under 2022 i projektform bidra till att etablera en bas för lärosätena att erbjuda distansutbildning av hög kvalitet. För detta ändamål ska minst 12 000 000 kronor fördelas under 2022. Utlysningen ska ske med förbehållet att medel för detta beslutas för 2022. I en första delredovisning ska genomfört arbete under

2021 samt planerat arbete under 2022 redovisas. Delredovisningen ska lämnas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 15 oktober 2021. En slutredovisning ska lämnas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 28 februari 2023.

Satsningen ska samordnas med satsningen på verksamhetsförlagd utbildning vid studier på distans inom anslaget 2:64.

Tidigare givna uppdrag i regleringsbrev eller särskilda regeringsbeslut

1. Bistå Statens skolverk i arbetet med att ta fram stödmaterial till en kartläggning av nyanlända elever i gymnasieåldern (regleringsbrevet för budgetåret 2018). Redovisas av Skolverket senast den 31 mars 2021.
2. Genomföra en försöksverksamhet där viktade resultat från högskoleprovets två delar används enligt förordningen (2018:1511) om försöksverksamhet med viktat högskoleprovresultat vid urval (ändring av regleringsbrevet för budgetåret 2018). Redovisas senast den 1 december 2023.
3. Ta emot nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning för praktik (Fi2018/01701, A2018/00925). Redovisas till Statskontoret senast den 15 januari 2021.
4. Utveckla ett nationellt behörighetsprov för grundläggande behörighet och genomföra en försöksverksamhet med ett sådant prov enligt förordningen (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning (ändring av regleringsbrevet för budgetåret 2018). Redovisning av hur förberedelserna har bedrivits senast den 31 januari 2021.
5. Tillsammans med Universitetskanslersämbetet kartlägga och analysera hur universitet och högskolor använder lokalt beslutade urvalsgrunder vid antagning till högre utbildning (ändring av regleringsbrevet för budgetåret 2019). Redovisas av Universitetskanslersämbetet senast den 1 mars 2021.
6. Utredda krav på betyg C i undervisningsämnena som särskild behörighet till ämneslärarutbildning (U2020/02775). Redovisas senast den 15 februari 2021.
7. Ta fram fler högskoleprov så att minst tre högskoleprov per kalenderår finns tillgängliga under 2021–2023 för att vid behov kunna anordna fler provtillfällen än i dag (U2020/04313). Redovisas senast den 30 maj 2021.
8. Fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2021–2023 (Fi2020/04960). Redovisas till Statskontoret senast den 1 april 2021–2023 och senast den 15 februari 2024.
9. Fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021–2023 (A2020/02583). Redovisas till Statskontoret senast den 1 april 2021–2023 och senast den 15 februari 2024.

FINANSIERING

4 Anslag

4.1 Tilldelade anslag/anslagsposter (belopp angivna i tkr)

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

2:2 Universitets- och högskolerådet (Ramanslag)

<i>Disponeras av Universitets- och högskolerådet</i>		243 365
ap.1	Universitets- och högskolerådet (ram)	243 365

Villkor för anslag 2:2

ap.1 Universitets- och högskolerådet

Av anslagsposten avser 15 000 000 kronor medel för uppdraget om att öka kvaliteten och genomströmningen i distansutbildning vid universitet och högskolor.

2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor (Ramanslag)

<i>Disponeras av Universitets- och högskolerådet</i>		42 396
ap.14	Validering av yrkeslärare (ram)	12 396
ap.36	Nationell samordnare för högskoleprovet (ram)	30 000

Villkor för anslag 2:64

ap.14 Validering av yrkeslärare

Medlen avser valideringsinsatser i yrkeslärarutbildningen.

ap.36 Nationell samordnare för högskoleprovet

Regeringen har beslutat att tillsätta en nationell samordnare som ska bistå Universitets- och högskolerådet vid genomförande av högskoleprovet våren 2021 och föreslå en framtida ansvarsfördelning när det gäller högskoleprovet (dir. 2020:92).

Medlen ska användas för kostnader för samordnarens arbete under 2021 samt för kostnader för att genomföra högskoleprovet under våren 2021. Medlen avser även Universitets- och högskolerådets kostnader för utveckling och förvaltning av systemstöd för anmälan till högskoleprovet.

2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet (Ramanslag)

<i>Disponeras av Universitets- och högskolerådet</i>		417
ap.2	Särskilda bidrag - del till Universitet och högskolerådet (ram)	417

Villkor för anslag 2:67

ap.2 Särskilda bidrag - del till Universitet och högskolerådet

Medlen ska användas för stipendier för studier vid College of Europe. Av anslagsposten får högst 27 000 kronor disponeras för att finansiera förvaltningskostnader för stipendieprogrammen. Myndigheten ska redovisa användningen av medlen i årsredovisningen för 2021.

4:1 Internationella program (Ramanslag)

<i>Disponeras av Universitets- och högskolerådet</i>		81 589
ap.1	Internationella program m.m (ram)	81 589

Villkor för anslag 4:1

ap.1 Internationella program m.m

Anslagsposten får belastas med följande utgifter.

- Bidrag som avses i förordningen (2010:718) om stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter. Av anslagsposten ska 60 276 000 kronor användas för detta ändamål.
- Utgifter för bidrag inom programmet Atlas i enlighet med förordningen (2000:523) om statsbidrag för att främja internationella kontakter inom skolans område.
- Utgifter för bidrag inom Atlas praktik.
- Utgifter för att främja ökat deltagande och högre kvalitet inom programmet Erasmus+.
- Bidrag inom de decentraliserade programdelarna inom Erasmus+ om underskott uppstår på bidragsmedlen från Europeiska unionen.

4.3 Finansiella villkor

4.3.1 Finansiella villkor för anslag/anslagsposter

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Anslag/ap	Anslagskredit	Anslagsbehållning som disponeras 2021	Indrag av anslagsbelopp
2:2 Universitets- och högskolerådet			
ap.1	7 300	3 %	0
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor			
ap.14	0	3 %	0
ap.36	0	3 %	0
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet			
ap.2	0	Inget	0
4:1 Internationella program			
ap.1	0	Inget	0

Belopp angivna i tkr

Anslagssparandet prövas efter eventuell omfördelning av anslagssparande

Tabellen inkluderar anslagssparande och anslagskredit som i förekommande fall disponeras enligt 7 och 8 §§ anslagsförordningen (2011:223)

4.3.2 Omfördelning av anslagssparande

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Omfördelning från anslag/ap ¹	Omfördelning till anslag/ap ²	Belopp (tkr)	Belopp andel (%)
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor			
2:64 ap.7	2:64 ap.21		100 %
2:64 ap.24	2:64 ap.21		100 %
2:64 ap.25	2:64 ap.21		100 %

¹ Anslag och anslagsposter är angivna med 2020 års nomenklatur

² Anslag och anslagsposter är angivna med 2021 års nomenklatur

4.3.3 Avslutade anslagsposter

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Anslag/ap	Anslagstyp
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	
ap.7	ram
ap.24	ram
ap.25	ram

4.3.5 Beställningsbemyndiganden

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Anslag/ap	2021	2022	2023	2024 -	
	Bemyndigande	Infriade åtaganden	Infriade åtaganden	Infriade åtaganden	Slutår
4:1 Internationella program					
ap.1	168 000	60 000	60 000	48 000	2024

Belopp angivna i tkr

Villkor

Fördelningen mellan åren av belopp för infriade åtaganden är indikativ.

5 Övriga villkor

5.1 Låneram och krediter

Låneram för verksamhetsinvesteringar	90 000
Räntekontokredit	31 000

Belopp angivna i tkr

5.2 Utbetalningsplan

Till Universitets- och högskolerådets räntekonto i Riksgäldskontoret överförs enligt detta regleringsbrev medel enligt följande tabell:

Utbetalningsdatum	Belopp
2021-01-25	20 280
2021-02-25	20 280
2021-03-25	20 280
2021-04-25	20 280
2021-05-25	20 280
2021-06-25	20 280
2021-07-25	20 280
2021-08-25	20 280
2021-09-25	20 280
2021-10-25	20 280
2021-11-25	20 280
2021-12-25	20 285
Summa	243 365

Belopp angivna i tkr

Räntebärande anslag/anslagsposter som står till Universitets- och högskolerådets disposition enligt detta regleringsbrev är:

2:2 ap.1 Universitets- och högskolerådet

6 Avgifter och bidrag

6.1 Beräknad budget för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras

Verksamhet	+/- t.o.m. 2019	+/- 2020	Int. 2021	Kost. 2021	+/- 2021	Ack. +/- utgå. 2021
Verksamhet						
Högskoleprovet	-17 842	-10 000	20 000	30 000	-10 000	-37 842
Antagning till högskoleutbildning och studieadministration	22 757	-5 000	205 000	218 000	-13 000	4 757
Summa	4 915	-15 000	225 000	248 000	-23 000	-33 085

Belopp angivna i tkr

6.4 Villkor för avgiftsbelagd verksamhet

Antagning till högskoleutbildning och studieadministration

Myndigheten får ta ut och disponera avgifter för verksamheten utan krav på full kostnadstäckning. Avgifternas storlek bestäms av myndigheten.

Högskoleprovet

Myndighetens arbete med högskoleprovet i enlighet med högskoleförordningen (1993:100) finansieras med en del av den avgift som anmälda till högskoleprovet betalar. Avgiftsnivån regleras i högskoleförordningen och myndighetens del av avgiften motsvarar 180 kronor per anmäld deltagare i provet. Inkomsterna disponeras av myndigheten och det finns inte något reglerat mål för hur stor del av kostnaderna som ska täckas av avgifterna.

6.5 Villkor för bidragsfinansierad verksamhet

Myndigheten får ta emot bidrag från såväl statliga som icke-statliga finansiärer för sin verksamhet. Bidragen disponeras av myndigheten. Myndigheten får inom ramen för sin verksamhet ta emot uppdrag från Nordiska ministerrådet om kostnaderna för sådana uppdrag kan täckas genom bidrag från Nordiska ministerrådet. Bidragen disponeras av myndigheten.

På regeringens vägnar

Matilda Ernkrans

Per Anders Nilsson
Strandberg

Kopia till

Statsrådsberedningen, REV, EUK
Utrikesdepartementet, IU
Försvarsdepartementet, MFI
Finansdepartementet, BA, ESA, SFÖ
Kulturdepartementet, DISK
Arbetsmarknadsdepartementet, A, JÄM
Förvaltningsavdelningen, RK Ekonomi och lön
Riksdagen, utbildningsutskottet
Arbetsförmedlingen
Arbetsgivarverket
Kammarkollegiet
Riksgäldskontoret
Statens skolverk
Statistiska centralbyrån
Statliga universitet och högskolor inom Utbildningsdepartementets
ansvarsområde
Statskontoret
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Svenska institutet
Sveriges lantbruksuniversitet
Universitetskanslersämbetet
Akademi för Ledarskap och Teologi
Beckmans skola AB
Chalmers tekniska högskola AB
Enskilda Högskolan Stockholm AB
Ericastiftelsen
Ersta Sköndal Bräcke Högskola AB
Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen
Handelshögskolan i Stockholm
Newmaninstitutet AB
Sophiahemmet, Ideell förening
Stiftelsen Högskolan i Jönköping
Stiftelsen Rödakorshemmet
Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut
Sveriges förenade studentkårer

Bilaga 2: Uppföljningsenkät till lärosäten som deltog i pilotverksamheten för bedömning av reell kompetens

Uppföljning av lärosätets pilotverksamhet för bedömning av reell kompetens (REKO)

Under perioden september 2017 till slutet av 2018 deltog lärosätet i en pilotverksamhet för bedömning av reell kompetens. Lärosätet tilldelades projektmedel av Universitets- och högskolerådet (UHR) för att arbeta fram en struktur som från och med 2019 skulle kunna användas till stöd för verksamheten med bedömning av reell kompetens.

UHR har fått i uppdrag av regeringen att följa upp och redovisa resultatet av de deltagande lärosätenas fortsatta arbete med bedömning av reell kompetens för behörighet och tillgodoräkning utifrån den struktur som etablerades och det arbete som gjordes inom ramen för pilotverksamheten. Lärosätet redovisar resultatet och beskriver det fortsatta arbetet genom att besvara

Enkäten är indelad i åtta olika delar:

1. Uppföljning av pilotverksamheten på lärosätet
2. Etablerad struktur för bedömning av reell kompetens vid lärosätet
3. Vägledning och information om reell kompetens
4. Bedömning av ärenden
5. Samverkan med andra lärosäten runt bedömning av reell kompetens
6. Systemstöd för validering av reell kompetens
7. Validering av utländsk akademisk examen med ofullständig dokumentation
8. Övriga kommentarer

Det här dokument inkluderar enkätens alla frågor. Webblänken till enkäten är personlig, vilket innebär att endast en person kan hantera enkäten. Detta görs för att säkerställa att varje lärosäte endast skickar in en enkät. Enkäten kan därför med fördel besvaras genom att olika delar av Word-dokumentet fylls i av relevanta personer på lärosätet och att en person utses att ta emot svaren och föra in dem i enkäten när alla svar samlats in.

Obligatoriska frågor är indikerade med en asterisk (*) i Word-dokumentet. Det innebär att dessa frågor måste besvaras för man ska komma vidare i webbenkäten.

UHR önskar att lärosätet besvarar enkäten senast den 20 april 2021.

Observera att svaren som lämnas i enkäten ska syfta till att beskriva lärosätets arbete med reell kompetens *efter* pilotverksamhetens slut, det vill säga åren 2019–2020.

1. Uppföljning av pilotverksamheten på lärosätet

1. Har en uppföljning eller utvärdering av projektet gjorts på lärosätet efter projektets slut?*

 - Ja – Förklara vad som har gjorts och hur det har gjorts.
 - Nej – Varför har projektet inte följts upp eller utvärderats?

2. Förklara hur och på vilka sätt man har reflekterat över projektresultaten på lärosätet.*
3. Har några särskilda initiativ eller utvecklingsprojekt med avstamp i projektet genomförts efter projektets slut?*

 - Ja – Beskriv initiativet/utvecklingsprojektet.
 - Nej

2. Etablerad struktur för bedömning av reell kompetens vid lärosätet

4. Har arbetet med reell kompetens integrerats i lärosätets verksamhet efter projektet slut?*

 - Ja – Beskriv på vilket sätt arbetet har integrerats i verksamheten.
 - Nej – Beskriv varför arbetet inte har integrerats i verksamheten och vilka hinder som finns.

5. *(Frågan besvarar om lärosätet svarar ja på fråga 4*)* Om arbetet med reell kompetens har integrerats i lärosätets verksamhet efter projektets slut, har det integrerats i så väl lärosätets administration som på institution och bland akademisk personal?
 - Ja, både administrativt och akademiskt.
 - Nej, endast administrativt.
 - Nej, endast akademiskt.
6. Har projektet resulterat i en handläggningsordning eller liknande för reell kompetens vid lärosätet?*

 - Ja – Ange länk till eller mejla dokumentet till utredning@uhr.se.
 - En handläggningsordning eller liknande fanns innan projektdeltagande – Ange länk till eller mejla dokumentet till utredning@uhr.se.
 - Nej

7. Har projektet resulterat i riktlinjer för validering av reell kompetens **för behörighet till studier**?*

 - Ja – Ange länk till eller mejla dokumentet till utredning@uhr.se.
 - Riktlinjer fanns innan projektdeltagande – Ange länk till eller mejla dokumentet till utredning@uhr.se.
 - Nej

8. Har projektet resulterat i riktlinjer för validering av reell kompetens **för tillgodoräkande** vid lärosätet?*

 - Ja – Ange länk till eller mejla dokumentet till utredning@uhr.se.
 - Riktlinjer fanns innan projektdeltagande – Ange länk till eller mejla dokumentet till utredning@uhr.se.
 - Nej

9. Finns en eller flera huvudsamordnare för reell kompetens vid lärosätet?*

 - Ja – Kontaktuppgifter till huvudsamordnaren(na) – namn, funktion/tjänstetitel, mejladress.
 - Nej – Varför har lärosätet ingen huvudsamordnare?

10. Har projektet resulterat i nya roller vid lärosätet efter projektets slut?* (Exempelvis studievägledare med särskilt ansvar, valideringssamordnare, huvudsamordnare, bedömare av reell kompetens osv)
- Ja – Beskriv rollerna samt innehållet i dessa roller.
 - Nej – Varför har inga nya roller tillkommit efter projektets slut?
11. Har arbetet med reell kompetens resulterat i kompetensutveckling för de personer som är involverade i arbetet efter projektets slut?*
- Ja – Beskriv den kompetensutveckling som getts.
 - Nej – Varför har ingen kompetensutveckling utförts efter projektets slut?

3. Vägledning och information om reell kompetens

12. Beskriv hur vägledarfunktioner för reell kompetens har utvecklats efter projektets slut.*
13. Knyter arbetet med reell kompetens tydligare an till ordinarie vägledningsarbete på lärosätet efter projektets slut?*
- Ja – Beskriv hur och på vilka sätt.
 - Nej – Varför inte?
14. Har projektet resulterat i att information finns på lärosätets webbplats för **sökande** som vill ansöka om bedömning av reell kompetens **för behörighet till studier**?*
- Ja – Ange länk.
 - Information fanns innan projektdeltagande – Ange länk.
 - Nej – Varför finns inte sådan information på lärosätets webbplats?
15. Har projektet resulterat i att information finns på lärosätets webbplats för **studenter** som vill ansöka om bedömning av reell kompetens **för tillgodoräkande**?*
- Ja – Ange länk.
 - Information fanns innan projektdeltagande – Ange länk.
 - Nej – Varför finns inte sådan information på lärosätets webbplats?
16. Har projektet resulterat i en tydlig processbeskrivning över bedömningsprocessen för **sökande** som vill ansöka om bedömning av reell kompetens **för behörighet till studier**?*
- Ja – Ange länk till eller mejla dokumentet till utredning@uhr.se samt beskriv hur processbeskrivningen tillgängliggörs för sökande.
 - En processbeskrivning fanns tillgänglig innan projektdeltagande – Ange länk till eller mejla dokumentet till utredning@uhr.se samt beskriv hur processbeskrivningen tillgängliggörs för sökande.
 - Nej – Varför finns inte en processbeskrivning för sökande?
17. Har projektet resulterat i en tydlig processbeskrivning över bedömningsprocessen för **studenter** som vill ansöka om bedömning av reell kompetens **för tillgodoräkande**?*
- Ja – Ange länk till eller mejla dokumentet till utredning@uhr.se samt beskriv hur processbeskrivningen tillgängliggörs för studenter.
 - En processbeskrivning fanns tillgänglig innan projektdeltagande – Ange länk till eller mejla dokumentet till utredning@uhr.se samt beskriv hur processbeskrivningen tillgängliggörs för studenter
 - Nej – Varför finns inte en processbeskrivning för studenter?

18. Har mallar utvecklats för att underlätta för **sökande** att ansöka om bedömning av reell kompetens **för behörighet till studier**?*

- Mallar har utvecklats efter projektets slut.
- Mallar utvecklades under projekttiden och ingen fortsatt utveckling har skett.
- Lärosätet har inga mallar för sökande.

19. Har mallar utvecklats för att underlätta för **studenter** att ansöka om bedömning av reell kompetens **för tillgodoräkning**?*

- Mallar har utvecklats efter projektets slut.
- Mallar utvecklades under projekttiden och ingen fortsatt utveckling har skett.
- Lärosätet har inga mallar för studenter.

4. Bedömning av ärenden

20. Har lärosätet bedömt reell kompetens för **behörighet till studier** efter projektets slut?*
- Ja
 - Antal bedömda ansökningar 2019
 - Antal bedömda ansökningar 2020
 - Nej
21. Har lärosätet bedömt reell kompetens för **tillgodoräknande** efter projektets slut?*
- Ja
 - Antal bedömda ansökningar 2019
 - Antal bedömda ansökningar 2020
 - Nej
22. Vilka personalkategorier är involverade i bedömningar av reell kompetens **för behörighet till studier**?* (Det är möjligt att välja flera alternativ.)
- Lärare/undervisande personal
 - Ämnesansvariga
 - Programansvariga
 - Antagningshandläggare
 - Studievägledare
 - Kartläggare
 - Annan personalkategori, ange vilken/vilka
23. Vilka personalkategorier är involverade i bedömningar av reell kompetens **för tillgodoräknande**?* (Det är möjligt att välja flera alternativ.)
- Lärare/undervisande personal
 - Ämnesansvariga
 - Programansvariga
 - Antagningshandläggare
 - Studievägledare
 - Kartläggare
 - Annan personalkategori, ange vilken/vilka
24. Beskriv hur lärosätet har använt lärare, ämnesansvariga eller programansvariga i bedömning av reell kompetens **för behörighet till studier** efter projektets slut. Inkludera antal ärenden.*
25. Beskriv hur lärosätet har använt lärare, ämnesansvariga eller programansvariga i bedömning av reell kompetens **för tillgodoräknande** efter projektets slut. Inkludera antal ärenden.*
26. Beskriv hur lärosätet drar nytta av redan genomförda bedömningar vid nya ansökningar, till exempel genom att samla genomförda bedömningar i en "bedömningsbank".*

5. Samverkan med andra lärosäten runt bedömning av reell kompetens

27. Har lärosätet samarbetat med andra lärosäten efter projektet slut, till exempel genom nätverk för erfarenhetsutbyte eller liknande?*
- Ja – Beskriv samarbetet.
 - Nej – Varför har lärosätet inte samarbetat med andra lärosäten efter projektets slut?
28. Har lärosätet efter projektets slut utvecklat metoder, modeller och/eller material tillsammans med andra lärosäten?*
- Ja
 - Nej
29. Har lärosätet efter projektets slut samverkat med andra lärosäten i bedömningsärenden av reell kompetens? (Det är möjligt att välja flera alternativ.)*
- Ja, genom ett projektnätverk (till exempel Kartläggningsnätverket, Nätverket för apotekar- och receptarieprogrammen, Nätverket för läkarprogrammen, Nätverk Norrland, Nätverk Mitt, Valideringsnätverk Väst eller Validering inom ingenjörsutbildningar).
 - Ja, genom ett annat nätverk – Beskriv vilket.
 - Ja, samverkan har skett men inte genom ett nätverk – Beskriv samarbetet, inklusive vilka roller (studievägledare, lärare osv) vid lärosätet som ingår.
 - Nej – Varför har lärosätet inte samverkat med andra lärosäten i bedömningsärenden efter projektets slut?
30. Godkänner lärosätet andra lärosätens bedömningar av reell kompetens?*
- Ja, för behörighet.
 - Ja, för tillgodoräknande.
 - Ja, för både behörighet och tillgodoräknande.
 - Nej

6. Systemstöd för validering av reell kompetens

31. Använder lärosätet något/några IT-system som stöd för valideringen av reell kompetens?*

- Ja, följande system:
- Nej, hanteringen är huvudsakligen manuell.

7. Validering av utländsk akademisk examen med ofullständig dokumentation

Om lärosätet inte ingick i ett projekt som syftade till att utarbeta en valideringsprocess för utländsk akademisk examen med ofullständig dokumentation behöver fråga 32–36 inte besvaras.

32. Har lärosätet efter projektets slut tagit emot ansökningar till studier som har innehållit UHR:s beskrivning av utbildningsbakgrund där bedömningen gjorts med ofullständig dokumentation (BUD, bedömning utan dokumentation, se [Utan utbildningsdokument - Universitets- och högskolerådet \(UHR\)](#))?
- Ja
 - Antal ansökningar 2019
 - Antal ansökningar 2020
 - Nej
33. Accepterar lärosätet UHR:s BUD-bedömningar för antagning till studier?
- Ja
 - Nej
34. Har lärosätet antagit studenter som har ansökt med en BUD-bedömning från UHR efter projektets slut?
- Ja
 - Antal studenter 2019
 - Antal studenter 2020
 - Nej
35. Har lärosätet med UHR:s BUD-bedömningar som grund fortsatt utveckla en valideringsprocess som leder till kompletterande studier efter projektets slut?
- Ja – Beskriv valideringsprocessen.
 - En valideringsprocess utvecklades innan/under projektet.
 - Nej – Varför har lärosätet inte en valideringsprocess?
36. Om lärosätet har en sådan valideringsprocess på plats, innehåller processen några av följande moment? (Det är möjligt att välja flera alternativ.)
- Information
 - Kartläggning
 - Intervju
 - Eventuell befintlig dokumentation (ämnesförteckning eller examensbevis)
 - Formell bedömning
 - Certifiering
 - Inget av ovan nämnda moment

8. Övriga kommentarer

37. Finns det något lärosätet vill lägga till eller utveckla? Exempelvis vidare exempel på den struktur som utvecklats på lärosätet för bedömning av reell kompetens, statistik på ansökningar och bedömningar av reell kompetens osv.

Utbildning, utbyte, utveckling – för alla som vill vidare

UHR är en statlig myndighet med flera uppdrag inom utbildningsrådet. Myndigheten finns i Stockholm och i Visby.

UHR:s fem huvudsakliga ansvarsområden:

- Information inför högskolestudier, ansvar för högskoleprovet, ta fram regelverk och samordna antagningen till högskolan.
- Utveckla och förvalta IT-system och e-tjänster åt utbildningssektorn.
- Förmedla internationella utbyten och kompetensutveckling för hela utbildningskedjan.
- Bedöma utländska utbildningar.
- Främjande uppgifter och analyser av frågor inom UHR:s ansvarsområde.